

Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Presentación

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha ampla traxectoria dentro da nosa universidade. A principios dos 70 xa se impartían ensinanzas de Ciencias Económicas no antigo Colexio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse na Universidade de Santiago de Compostela. En 1990 segrégase no Campus de Vigo, o que suporá o nacemento da Universidade de Vigo.

No curso 1991/92 iníciase a docencia das licenciaturas de Ciencias Económicas e de Ciencias Empresariais no edificio actual, rexistrándose dos procesos de reforma dos seus plans de estudios nos anos 1995 e 2002. A raiz da promulgación do RD 1393/2007 sobre ordenación das ensinanzas universitarias pone en marcha o proceso de adaptación ao Espazo Europeo de Educación Superior, de tal xeito que, para o curso académico 2009/10, comenzarán a impartirse as titulacións de Grao en Ademinenistración e Dirección de Empresas e en Economía ás que se refieren estas guías.

Persíguese con elo ofertar unhas titulacións más adaptadas ao contexto actual, cunha adaptación das metodoloxías docentes orientadas cara a aprendizaxe do alumnado e o desenvolvemento das súas capacidades.

Localización

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo está no Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. da ciudad.

En caso de precisar información é posible contactar a través das seguintes vías:

Correo - Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserxería)

986 812403 (Secretaría de Alumnado)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnado)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

A Facultade conta cunha importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte ás actividades de investigación,

docencia e extensión universitaria. Resumidamente, hai 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática e un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispón dun salón de actos cun aforo aproximado dunhas 550 persoas , un salón de graos para 60-80 personas, biblioteca con 400 postos de lectura e cafetería-comedor.

A continuación desglosase a información sobre servicios importantes para o alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTADO

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almuerzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estadísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano: Miguel Ángel Crespo Domínguez

Secretaria: Raquel Díaz Vázquez

Vicedecana de Calidade: Rocío Rodríguez Daponte

Vicedecano de coordinación: Santiago Gómez Fraiz

Vicedecano de Organización Académica: Fernando Comesaña Benavides

Vicedecana de Relacións Internacionais: Mª Jesús Fernández Arias

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G020V01501	Decisións de financiamento	1c	6
V03G020V01502	Dirección comercial II	1c	6
V03G020V01503	Dirección estratégica	1c	6
V03G020V01504	Réxime fiscal da empresa I	1c	6
V03G020V01505	Teoría da organización	1c	6
V03G020V01601	Análise contable	2c	9
V03G020V01602	Contabilidade de custos	2c	9
V03G020V01603	Dirección estratégica internacional	2c	6
V03G020V01604	Valoración de activos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Decisións de financiamento

Materia	Decisións de financiamento			
Código	V03G020V01501			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Garrido Valenzuela, Irene			
Profesorado	Garrido Valenzuela, Irene Huarte Galbán, Cecilio			
Correo-e	ireneg@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
Descripción xeral	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: autofinanciación e financiamento externo. Análise do sistema financeiro. Estimación do custo das diferentes alternativas financeiras			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de trabalho
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuér e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuér e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C6	Posuér e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuér e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudio
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratégicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Determinar as distintas fontes financeiras existentes no sistema financeiro	B3 B4 B9 B14	C1 C6 C9 C11	D3
---	-----------------------	-----------------------	----

Estimar o custo das fontes financeiras	B1 B3 B10 B13 B14	C8 C9 C11 C12 C15	D4
Tomar decisións en función dos resultados das distintas alternativas financeiras.	B1 B2	C7 C8 C9	D3 D4 D5
Asesorar sobre decisións de investimento e financiamento.	B2 B4 B5 B8 B10 B14	C6 C7 C8 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Coñecer a estrutura do sistema financeiro español	B14	C2	

Contidos

Tema

O FINANCIAMENTO NO SISTEMA FINANCEIRO

O CUSTO DAS DISTINTAS FONTES DE FINANCIAMENTO.

O CUSTO MEDIO DO FINANCIAMENTO DA EMPRESA

A TOMA DE DECISIÓN DE FINANCIAMENTO.

AS DECISIÓN DE INVESTIMENTO

FINANCIAMENTO

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas con apoio das TIC	20	40	60
Lección magistral	30	58	88
Exame de preguntas de desenvolvimento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática.
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas con apoio das TIC	Resolución dunha ou varias probas, ao longo do cuatrimestre, sobre as prácticas realizadas.	35 B1 B3 B13 B14	C8 C12 C15 D5
Exame de preguntas de desenvolvimento	Resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e práctica da materia, o mesmo día que o exame final.	40 B1 B2 B10 B13 B14	C1 C2 C6 C7 C8 C12 C15 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Sistema de avaliação continua: Realizásense ao longo do curso 3 probas, cunha ponderación do 35%, 25% e 40% respectivamente. A última destas probas terá lugar o mesmo día que o exame final. Alternativamente ao sistema de avaliação continua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado con exame final, que suporá o 100% da cualificación. Igualmente poderase optar a ser avaliado con exame que suporá o 100% da cualificación na segunda convocatoria.

A avaliação da convocatoria fin de carreira, consistirá na resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e práctica da materia. Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As diferenzas entre sistemas de avaliação entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícase pola necesaria adaptación ou na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Pison Fernández, I., **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Madrid, Pirámide, 2001

José Alberto Parejo Gámiz... [et al.], **Manual de sistema financiero español**, 27ª edición, Ariel, 2018

Bibliografía Complementaria

López Lubián, F.; García Estevez, P., **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico**, 1ª edición, Mc Graw Hill, 2005

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, 22ª edición, Pirámide, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/V03G020V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Decisións de investimento/V03G020V01402

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administracion e Dirección de Empresas-Grao en Dereito, impártese no 2º cuatrimestre do 4º Curso e o profesor responsable é o Dr. Cecilio Huarte Galvan.

Achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dirección comercial II

Materia	Dirección comercial II			
Código	V03G020V01502			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	González Vázquez, Encarnación			
Profesorado	González Vázquez, Encarnación Otero Neira, María del Carmen Pariente Ojea, María de los Ángeles			
Correo-e	egzlez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A materia pretende proporcionar ao estudiante os coñecementos necesarios para deseñar e desenvolver un programa de mercadotecnia e capacitarlle para a toma de decisións comerciais. En concreto, a materia de dirección comercial II pretende profundar no coñecemento e posta en práctica das estratexias operativas de mercadotecnia: produto, prezo, comunicación e distribución. Os/as estudiantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as tutorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés. Esta oferta da materia con carácter English Friendly só apíllase á titulación dobre grao ADE/Dereito.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir coñecementos e dominio das ferramentas do programa de marketing da empresa	B1 B5 B13	
Aplicar e implementar estratexias de marketing de producto, tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e implementar estratexias de marketing de prezo, tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e implementar estratexias de marketing de comunicación, tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e implementar estratexias de marketing de distribución, tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14

Contidos

Tema

TEMA 1. Proposición de valor da empresa e a sua tangibilización no mix de marketing	1.1 O valor en Marketing e a Proposta de Valor 1.2 Marketing mix
TEMA 2. A definición da oferta: produto e política de prezos	2.1 Producto 2.2 Prezo
TEMA 3. Diferenciación da empresa no mercado: distribución e comunicación política	3.1 Distribución 3.2 Comunicación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	5	17
Presentación	5	20	25
Resolución de problemas	10	10	20
Seminario	4	5	9
Aprendizaxe baseado en proxectos	16	20	36
Exame de preguntas obxectivas	3	40	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Requírese a asistencia e participación activa do alumnado na aula a través de exposiciones, resolución de exercicios, debates e outras actividades. Recoméndase ao estudiante que traballe previamente o material entregado polo profesor e que se consulte a bibliografía recomendada para completar a información co fin de seguir as explicacións.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas, casos prácticos, proxectos de aprendizaxe e/ou exercicios relacionados coa materia. Nuns casos o alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante os exercicios de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información disponible e a interpretación dos resultados. Noutros, trátase dunha actividade dos estudiantes que inclúe a procura e recompilación de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, aplicación dos coñecementos e habilidades en proxectos colaborativos en grupos interdisciplinares, etc. Ademais realizarase a exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou o grupo de estudiantes. Pode ser levada a cabo de forma individual ou en grupo.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten a cooperación de varias materias e enfrentan aos estudiantes, traballando en equipos (que poden ser colaborativos e interdisciplinares), a problemas abertos. Permiten entrenar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe cooperativa, de liderazgo, de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións personais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas de materia. Reunións do profesorado cos estudiantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Lección maxistral	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudiantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Resolución de problemas	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudiantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Presentación	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudiantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Tempo dedicado á resolución de problemas e dudas Reunións do profesorado cos estudiantes na clase e/ou titorías individualizadas no despacho.

Avaluación

Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Presentación	Presentacións e exposicións por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódense levar a cabo de maneira individual ou en grupo. As exposicións ou presentacións terán lugar nas datas e sesións establecidas. Proba non recuperable.	15	B1 B5 B9 B13	C14
Resolución de problemas	Avalíase a adecuada capacidade do alumnado de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos, o desempeño dentro dun equipo de traballo, o traballo autónomo e a comunicación oral e escrita, entre outros. Só poderanse entregar actividades nas datas e sesións establecidas. Proba non recuperable	10	B1 B5 B9 B13	C14
Aprendizaxe baseado en proxectos	Avalíase a capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos nas sesións teórico-prácticas a un proxecto global (real ou ficticio), así como ó traballo en equipo, a presentación e o contido.	15		
Exame de preguntas obxectivas	Proba/s para a avaliación de competencias adquiridas tanto na parte teórica como práctica da materia. Poderá incluír preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, etc.), así como preguntas curtas, numéricas ou de ensaio. Os alumnos seleccionan unha/s resposta/s entre un número limitado de posibilidades e/ou responderán a cuestións, ensaios ou exercicios que se lle expoñan. As respuestas erróneas penalizan. Poderase solicitar ao alumnado incluir un PDF como proba do exercicio/s ou tarefa realizada. Poderanse facer probas parciais ao longo do semestre. Formará parte do contido da materia, e por tanto, estará suxeito a avaliación, ademais do contido teórico do manual e os exercicios, toda lectura, actividade, caso, material audiovisual, páxina web, traballo ou comentario indicado ou realizado polos profesores na aula, tanto en horas de teoría como de práctica.	60	B13	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia requírese satisfacer dúas condicións: (1) obter unha puntuación mínima de 5 puntos no conxunto das probas a avaliar e (2) obter como mínimo 4 puntos no exame final (puntuado sobre 10), para sumar o resto das probas availables.

A puntuación obtida pola participación así como a realización e entrega de todas aquellas tarefas establecidas polo profesor (casos, exercicios, supostos, exposicións, memorias u otros), mantense nas convocatorias de xuño e xullo do curso académico en vigor pero NON se gardará para cursos sucesivos.

O alumno/a que non siga a avaliación continua deberá indicalo ANTES da realización da segunda sesión de prácticas e serán examinados mediante unha proba escrita (ou alternativamente, oral se fose preciso) valorada sobre 10 puntos, que non ten por que coincidir coa proba daqueles alumnos que sigan a avaliación continua. En devandita proba avalíase tanto os contidos teóricos como prácticos da materia así como a súa capacidade crítica.

Na convocatoria fin de carreira o exame suporá o 100% da nota.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es/es/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Carmen Otero (coordinadora), **Dirección Comercial 2**, Pearson, 2013

Gonzalez Vazquez, E., López Miguens, M.J.; y Otero Neira, C. (coord.), **Manual Práctico de Marketing**, Pearson, 2014

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 17 edición, Pearson, 2018

Kotler, P & Keller, K.L., **Marketing Management**, 15 edición, Pearson, 2016

Bibliografía Complementaria

Philip Kotler, Kevin Lane Keller, **Dirección de Marketing**, 15 edición, Pearson, 2016

Gonzalez E. y Alen, E. (coord.), **Casos de dirección de marketing**, Pearson, 2005

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de marketing**, 13 edición, Pearson, 2017

Miguel Santesmases Mestre, **Fundamentos de marketing**, 2 edición, Pirámide, 2018

Working Material, **Plataforma Educativa Universidad de Vigo**, <https://moovi.uvigo.gal/my/>,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección comercial I/V03G020V01403

Outros comentarios

Esta guía anticipa os principios e metodoloxías de aprendizaxe para o desenvolvemento da materia e concíbese de forma flexible. Os datos que aparecen nesta guía e nas súas metodoloxías de planificación e educación son orientativos e poderán axustarse en función da heteroxeneidade dos grupos e dos estudiantes ou doutras circunstancias que poidan xurdir. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do curso académico promovido pola dinámica da clase e do grupo, ou pola importancia das situacións que puidesen xurdir.

O profesorado ofrecerá aos estudiantes a información que sexa necesaria para a realización das actividades propostas a través da plataforma educativa da Universidade de Vigo (MOOVI), así como as pautas concretas en cada momento do proceso formativo.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre de 4º curso e o docente responsable será Dna. Mª Carmen Otero Neira.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dirección estratégica

Materia	Dirección estratégica			
Código	V03G020V01503			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Profesorado	Ferro Soto, Carlos Antonio González Loureiro, Miguel Pérez Pereira, Santos Rodríguez Domínguez, María del Mar Vila Alonso, María Mercedes			
Correo-e	cferro@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Estudaranse os conceptos e ferramentas necesarias para realizar unha dirección empresarial baixo unha perspectiva integradora e de reflexión estratégica. Abordaranse os aspectos relacionados co proceso estratégico nas empresas, tanto de análises, deseño e implantación estratégicas.			
	Materia do programa English Friendly. Os/ as estudiantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersonais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de trabalho
B10	Emitir informes de asesoramiento sobre situaciones concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuér e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuér e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuér e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratégicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de vantaxes sustentables para os stakeholders	B1 B14	C1 C3 C5
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna externa para a toma de decisións nun sector específico	B1	C5 C11 C12 C13
Formular as estratexias competitivas más adecuadas para responder os retos da contorna no ámbito dunha empresa e tendo en conta a Responsabilidade social corporativa		C3 C11 D4 D5
Describir as estratexias de desenvolvemento dunha empresa e os métodos empregados	B1 B13 B14	C11
Integrar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común	B2 B5 B8 B9 B13	C5 C13 D2 D3
Os estudiantes serán capaces de deseñar nun equipo de traballo a estratexia competitiva e corporativa dunha empresa concreta	B5 B8 B9 B10 B11	C1 C11 D1 D5

Contidos

Tema

Conceptos básicos da Dirección Estratégica

Misión e Obxectivos empresariais

Análise da contorna xenérica

Análise da contorna específica

Análise interna da empresa

Vantaxes e estratexias competitivas

Estratexias Corporativas: Direccións e Métodos de desenvolvemento

Implantación da estratexia e Control.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	36	58.5
Estudo de casos	27.5	31	58.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2.5	30.5	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a de os contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudiante ten que desenvolver
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarxe en procedementos alternativos de solución

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos. As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, ...), sempre baixo a modalidade de concertación previa.
Estudo de casos	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos. As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, ...), sempre baixo a modalidade de concertación previa.

Probas	Descripción

Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de preparar as probas de evaluación mediante exame. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, ...), sempre baixo a modalidade de concertación previa.
---------------------------------------	--

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución	30	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desarrollo	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os/as estudiantes deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta de tipo curto/medio	70	B1 B2 B5 B13	C1 C3 C5 C11	C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todas as especificacións atoparanse claramente detalladas ao comezo do curso na plataforma de Teledocencia da Universidade de Vigo, no documento 'Condicóns da materia'

As datas dos exames oficiais poderán consultarse de forma actualizada na páxina web do Centro. <http://fccee.uvigo.es/>

Independentemente do tipo de avaliação (continua ou non), é necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliação (teoría e práctica) para superar a materia. Ademais, o alumnado ha de entregar o 100% das evidencias das dinámicas propostas nas clases prácticas.

AVALIACIÓN CONTINUA

A avaliação continua considerarase cando se asistiu e participou activamente en máis do 80% das clases prácticas e entregouse o 100% dos casos propostos en ditas prácticas.

No exame de teoría avaliaranse a parte I e II da materia de forma separada, mediante probas liberatorias, debendo sacar unha nota mínima de 5 en cada parte (I e II) para poder superar a teoría. As partes superadas gardaranse até a convocatoria extraordinaria.

PONDERACIÓN: PRÁCTICAS (30%) + TEORÍA (70%) (50% parte I + 50% parte II)

A nota final da materia é a resultante da avaliação continua e do exame. Quen non se presente a exame ou non alcance a nota mínima de 5 en devandito exame, cualificarse coa nota de avaliação continua.

AVALIACIÓN NON CONTINUA

Con independencia da convocatoria (ordinaria ou segunda oportunidade), alternativamente ao sistema de avaliação continua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación.

A avaliação non continua considerarase cando se asistiu a menos do 80% das clases prácticas.

PRÁCTICAS:

Deberán presentarse de maneira individual os traballos propostos específicamente na plataforma de Teledocencia da Universidade de Vigo, na data do exame oficial.

Deberá realizarse, ademáis, un EXAME ADICIONAL de PRÁCTICAS nas convocatorias oficiais e sacar unha nota igual ou superior a 5 na devandita proba.

TEORÍA:

No exame de teoría avaliaranse a parte I e II da materia de forma separada, mediante probas liberatorias SÓ en convocatorias oficiais, debendo sacar unha nota mínima de 5 en cada parte (I e II) para poder superar a teoría. As partes

superadas gardaranse até a convocatoria extraordinaria. Non terán a opción de presentarse a probas de avaliación continua.

PONDERACIÓN:

PRÁCTICAS > 30% (50% traballo proposto + 50% exame adicional prácticas)

TEORÍA > 70% (50% parte I + 50% parte II)

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA

Na convocatoria fin de carreira, o exame de TEORÍA e PRÁCTICA suporá o 100% da cualificación, podéndose alcanzar a nota máxima de 10. O 70% da nota final será a nota do exame teórico e o 30% será a nota do exame práctico. No caso do exame teórico, a nota de cada Parte (I e II) será ponderada igual (50% cada unha). Débese obter un mínimo de 5 en cada parte para superar a materia nesta convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández Sánchez, E. y Ramírez Alesón, M., **Fundamentos para la toma de decisiones estratégicas de la empresa**, Pirámide, 2021

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A, **Fundamentals of Strategic management**, 1st, Civitas-Thompson Reuters, 2013

Navas López y Guerras Martín, **La Dirección Estratégica de la Empresa: Teoría y Aplicaciones**, 6^a, Civitas-Thompson Reuters, 2022

Grant, Robert, **Dirección Estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 1^a, Civitas-Thompson Reuters, 2014

Johnson, G; Scholes, K.; Whittington,R., **Fundamentos de Estrategia**, 1^a, Pearson, 2010

Johnson, G.; Whittington, R. et. al., **Exploring Strategy: Text and Cases 10th edition**, 10th, Pearson, 2013

Bibliografía Complementaria

Guerras Martín, L.A y Navas López, J.E., **Casos de Dirección Estratégica**, 5^a, Civitas-Thompson Reuters, 2014

Ribeiro et al., **Cases of Strategic Direction**, Pearson Education, 2012

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección estratéxica internacional/V03G020V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de operacións/V03G020V01302

Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Outros comentarios

Esta materia impártese no PCEO de dobre grao ADE-Dereito en 5º curso, 1º cuadrimestre. Profesora responsable: María del Mar Rodríguez Domínguez e María Jesús Fernández Arias

DATOS IDENTIFICATIVOS

Réxime fiscal da empresa I

Materia	Réxime fiscal da empresa I			
Código	V03G020V01504			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel Álvarez Villamarín, José Carlos			
Profesorado	Álvarez Villamarín, José Carlos Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel			
Correo-e	xmgonzalez@uvigo.es agago@uvigo.es xalvarez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	RFE é unha materia que ten como obxectivo introducir ao alumnado no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos más importantes que inciden na actividade empresarial: o IRPF e o Imposto de Sociedades. Esta materia tamén se imparte no PCEO de ADE-DEREITO en 5º curso, 2º cuatrimestre.			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	A2	B13	C4	D1
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente	B1	B3	C16	
		B10		
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais.	A2	B1	C4	
		B10	C8	
Potenciar a capacidade de traballar en equipo buscando atopar as mellores solucións tributarias	B9		D1	
	B13			
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso	B1	C8		
	B5			
	B10			

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Pessoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Rendas das Pessoas Físicas	Rendementos do Traballo, Rendementos do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Renda das Actividades Económicas Empresariais e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte, resultado contable e base imponible. Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 7: Introducción ó IS.	
Tema 8: Operacións determinantes da Base Impoñible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais.
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso Liquidatorio. Cuota Integra. Deducións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	0.5	0	0.5
Lección maxistral	22	22	44
Estudo de casos	17.5	17	34.5
Prácticas con apoio das TIC	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Exame de preguntas de desenvolvimento	6	30	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Lección maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de xeito autónomo os contidos expostos.
Estudo de casos	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario. Para cada sesión proporánse casos a estudiar en grupos reducidos (de 3 ou 4 estudiantes) conformados ó inicio do curso. Cada grupo deberá comentar, resolver e defender os casos plantexados. O alumnado disporá previamente dos enunciados dos casos a través da Plataforma Virtual e deberá elaborar no seu grupo reducido unha primeira proposta de solución xustificada que deberá ser entregada a través da Plataforma Virtual antes do desenvolvemento da sesión presencial.
Prácticas con apoio das TIC	As sesións prácticas en aula informática faránse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento o alumnado disporá previamente do enunciado do caso na Plataforma Virtual.
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada semana, despois da sesión maxistral, abriráse un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Virtual, relativo aos contidos desenvoltos na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades non presenciais que posibilitan o seguimento e avaliación do alumnado, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Estudo de casos	Farase un seguimiento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso. A resolución de dúbidas realizaráse preferentemente na modalidade presencial. De concurrir circunstancias extraordinarias as sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos no Despacho Virtual baixo a modalidade de concertación previa. De se lo caso, estas titorías tamén poderán ser colectivas sobre temas específicos.

Prácticas con apoyo das TIC	O alumnado resolverá de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando os programas da Axencia Tributaria (Simulador RentaWeb e Simulador SociedadesWeb)
-----------------------------	---

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Estudo de casos	A entrega das propostas de solución dos estudos de caso (prácticas) feitas en grupo avaliarase conjuntamente coas probas tipo tests: será necesario ter entregado alomenos 6 casos para ter puntuación nas probas test.	0	A2	B1	C8	D1	B3 C16 B9
Resolución de problemas de forma autónoma	Avaliarase e puntuarase a resolución dos test propostos despois de cada tema. Este apartado de traballo persoal puntuaráse sobre un máximo global de 3 puntos. Será requisito necesario para obter puntuación neste apartado que o grupo ao que pertence cada estudiante teña entregado alomenos 6 propostas de solución dos estudos de caso.	30	A2	B10	C8	B13	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Ó remate das partes II e III do programa da materia, en dúas sesións presenciais, proporáse un caso que o alumnado deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa ó IRPF puntuaráse cun máximo de 4 puntos e a relativa ó IS cun máximo de 3 puntos.	70	A2	B10	C8	B13	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nesta asignatura realizarase unha avaliação continua (AC) do traballo realizado polo estudiante.

Para superala asignatura por AC deben cumplirse dúas condicións:

1. Acadar alomenos un 25% da nota en cada un dos tres apartados puntuables (test, proba IRPF, proba IS).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma destes tres apartados puntuables (test e probas IRPF e IS).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas (IRPF e IS) suporá que o estudiante deixa de ser avaliado en AC.

Tamén sairáse da AC se non se acada alomenos un 25% da nota en cada una das tres probas realizadas (tests, proba IRPF, proba IS).

A nota final por AC será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento.

Aqueles estudiantes que se queden fora da AC terán a opción de presentarse a un exame final. Este exame suporá o 100% da cualificación e non se terán en conta os puntos obtidos en AC.

O alumnado terá de prazo máximo para renunciar ao sistema de AC o día anterior á data fixada para a realización da proba de IRPF.

Alternativamente ao sistema de Avaliación Contínua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. Este exame consistirá na realización de dous estudos de caso completos, un de IRPF e outro de IS. En caso de non presentarse pero ter feito traballo de AC sen renunciar a ela, a nota final será a optida en AC.

Os estudiantes que se presenten a convocatoria extraordinaria ou a convocatoria de fin de carreira realizarán un exame con dous estudos de caso (IRPF e IS). Este exame valerá o 100% da cualificación.

As datas dos exames finais poderán ser consultadas en www.fccee.uvigo.es

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Grupo docente Fiscalidade Aplicada UVigo, **Esquemas básicos y supuestos prácticos**,

Legislación IRPF e IS actualizada 2022,

Albi, E. y Paredes, R., **Sistema Fiscal Español (I y II)**, última edición, Ariel,

Domínguez, F., **Sistema Fiscal Español**, última edición, Prensas de la Universidad de Zaragoza,

Barberán, M.A. e outros, **Ejercicios y Cuestiones de Fiscalidad**, última edición, Prensas de la Universidad de Zaragoza,

Agencia Tributaria, www.agenciatributaria.es,

NewPyme, www.plangeneralcontable.com,

Bibliografía Complementaria

Alonso, R., **Impuesto sobre la renta de las personas físicas. Comentarios y casos prácticos**, última edición, Centro Estudios Financieros,

Borrás, F. e Navarro, J.V, **Impuesto sobre sociedades. Comentarios y casos prácticos**, última edición, Centro Estudios Financieros,

Dominguez, F, **Planificación Fiscal Personal y de la Empresa**, última edición, Aranzadi,

Moreno, M.C e Paredes, R., **Casos prácticos de sistema fiscal**, última edición, Delta,

Portillo, M.J., **Manual de Fiscalidad. Teoría y Práctica**, última edición, Tecnos,

Pla, A. e Salvador, C., **Impuesto sobre sociedades. Regimen general y empresas de reducida dimensión**, última edición, Tirant lo Blanch,

Instituto de Estudios Fiscales, www.ief.es,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Contabilidade financeira avanzada/V03G020V01926

Creación e simulación de empresas/V03G020V01927

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Dirección estratéxica/V03G020V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Outros comentarios

Esta materia impártese no PCEO de ADE-Dereito en 5º Curso, 2º Cuatrimestre cuio profesor responsable é Xosé Manuel González Martínez.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Teoría da organización

Materia	Teoría da organización			
Código	V03G020V01505			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Comeña Benavides, Fernando			
Profesorado	Comeña Benavides, Fernando Gómez Fraiz, José Santiago			
Correo-e	fercoben@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=2611			
Descripción xeral	O alumnado debe adquirir a través desta materia coñecementos e competencias relativas a como funcionan as organizacións, como toman decisións, desenvolven estratexias, estrutúranse a si mesmas para a consecución dos obxectivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas organizacións.			

Esta materia NON se atopa dentro do programa English Friendly.

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese	
B2	Pensamento crítico e autocrítico	
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado	
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita	
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo	
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía	
B13	Capacidade de aprendizaxe e trabalho autónomo	
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado	
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial	
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.	
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial	
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial	
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial	
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas	
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos	
D4	Compromiso ético no traballo	

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer os fundamentos da Teoría da organización para poder aplicalos na creación da estrutura organizativa da empresa	B1 B2 B4 B12 B13 B14	D1 D2 D3 D4
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna a nivel organizativo.	B9 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6

Describir as principais estruturas organizativas, coñecendo as súas vantaxes e inconvenientes, así como o tipo de empresa que as utiliza.	B1 B4 B5 B14	D2
Formular as relacións entre goberno corporativo, control, influencia e cultura organizativa.	B1 B2 B4 B5 B14	D2
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos á resolución de problemas/cuestiós organizativas concretas.	B1 B2 C3 C5	D2
Identificar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común.	B1 B2 B4 B5 B9 B14	C3 D2

Contidos

Tema

CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DE TEORÍA DA ORGANIZACIÓN

CAPÍTULO II: O CONTEXTO DAS ORGANIZACIÓN S

CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA

CAPÍTULO IV: COMPORTAMENTO, GOBERNO, CONTROL, INFLUENCIA E CULTURA ORGANIZATIVA

CAPÍTULO V: DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	28	56
Resolución de problemas de forma autónoma	15	15	30
Presentación	2	4	6
Seminario	2.5	5	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	31	33
Traballo	0.5	17	17.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudiante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución e presentación de exercicios/cuestiões/traballos por parte do alumno tanto de forma individual como en grupo baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.
Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Traballarse en grupo.
Seminario	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Seminario	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.
-----------	--

Avaliación

Descripción		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas de forma autónoma	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de forma individual ou en grupo, de cuestións expostas, guiadas e supervisadas polo profesorado sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a súa capacidade de integración dos conceptos desenvolvidos en clase	20	B1 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D1
Presentación	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita)	15	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D1 D2 D3 D4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumnado sobre a materia. A resposta debe ser breve. Terase en conta a capacidade de entendemento, de relación entre conceptos e de aplicación a distintas situacións e continxencias, por parte do estudiantado.	50	B1 B2 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D1 D3
Traballo	Realización por parte do alumnado dun traballo escrito sobre un tema concreto. Avaliarase a súa capacidade de aplicar os conceptos asimilados nas clases maxistrais a situacións nun contexto real ou similar.	15	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D1 D2 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

O método de avaliação da materia por defecto será a avaliação continua. A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc, e os detalles das puntuacións obtidas nas diferentes actividades a realizar se explicitarán na plataforma de teledocencia.

Alternativamente ao sistema de avaliação continua, o estudiantado poderá ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación, tanto na convocatoria ordinaria como na extraordinaria.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito, impártese no 2º cuatrimestre do terceiro curso e o profesorado responsable está integrado por Fernando Comesaña Benavides e José Santiago Gómez Fraiz.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cabanelas, J., et al, **Lecturas teoría de la organización**, 2020

Bibliografía Complementaria

Argyris, C., **On organizational learnig**, 1994

Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratégico**, 1998

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 3º curso e o profesorado responsable está integrado por Fernando Comesaña Benavides e José Santiago Gómez Fráiz.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Análise contable

Materia	Análise contable			
Código	V03G020V01601			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Profesorado	Crespo Domínguez, Miguel Ángel García Rivares, Ignacio Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Correo-e	macrespo@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Análise da información financeira das sociedades mercantiles, a través das súas contas anuais. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudiantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código	
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
C4	Posuér e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C6	Posuér e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade pra analizar e evaluar a situación económico-financeira das sociedais mercantís	B3 C4
Nova	B4 C6 D5
Nova	B3

Contidos

Tema	
1. A Análise Financeira	Introdución A Información Económico-Financeira: Fundamentos e Obxectivos
2. Os Estados Financeiros	Balance Resultados Estado de Cambios no Patrimonio Estado de Fluxos de Tesouraría Memoria
3. Consolidación de Estados Financeiros	Introdución As Combinacións de negocios O Control Societario Os Métodos de Consolidación
4. A Opinión de Auditoría	Introdución As Normas de Auditoría O Informe de Auditoría
5. A Análise Económica-Financeiro	Introdución Instrumentos e Técnicas da Análise Detección de Prácticas de Distorsión da Información Financeira Cálculo e Avaliación da Rendibilidade Cálculo e Avaliación do Risco Predición da Insolvencia Empresarial A Cualificación de Títulos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	45	87	132
Resolución de problemas	22.5	45	67.5
Seminario	7.5	15	22.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos más relevantes, a partir da base de material docente posto a disposición dos alumnos en plataforma e bibliografía indicada.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.
Seminario	Control do proceso de aprendizaxe dos alumnos e avaliação do coñecemento en grupos reducidos a partir de actividades propostas polo profesor e a súa resolución e interacción cos alumnos. Posibilidade de avaliação de coñecementos e habilidades.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.
Seminario	Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e avaliadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfase no comportamento social	75 B3 B4	D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia. En caso de non superar a materia por avaliación continua, o alumno deberá obter un mínimo de 5/10 nesta proba.	25 B3 B4	C4 C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

En avaliación continua, cada proba puntuá sobre 10 puntos pero a ponderación é: Contas Individuais 15%, Contas Consolidadas 15%, Análisis Contable 15% e Aspectos teóricos e Informes de Auditoría 30%.

Os estudantes que obtivesen máis de 4 puntos en cada proba e cuxa nota media sexa igual ou superior a 5 puntos superarían a materia.

O exame final permitirá mellorar a nota obtida en avaliación continua.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudiante poderá optar por ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Página web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Crespo, **Información financiera y Análisis de Estados Financieros**, 3^a,

Revsine, Collins, Johnson, **Financial Reporting and Analysis**, 5^a,

Alvarez Melcón y Corona Romero, **Cuentas Anuales Consolidadas**,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Outros comentarios

Imprescindible levar a asignatura ao día.

Esta materia no PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas-Derecho se imparte no segundo cuatrimestre do cuarto curso sendo o profesor responsable Miguel Ángel Crespo Domínguez.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Contabilidade de custos

Materia	Contabilidade de custos			
Código	V03G020V01602			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Fernández-Feijoo Souto, Belén			
Profesorado	Docampo Barrueco, José María Fernández-Feijoo Souto, Belén Ruiz Blanco, María Silvia			
Correo-e	belen@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	En esta asignatura se abordará el estudio de las principales pesquerías mundiales y nacionales, los fundamentos de la biología pesquera y la gestión de pesquerías, los principales aspectos relacionados con el tratamiento postcaptura, transformación y control de aptitud de los productos de la pesca, y la importancia económico-sanitaria de los parásitos para el sector pesquero y su aplicación a la caracterización de stocks en pesquerías.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
C1	Posuér e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuér e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuér e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuér e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuér e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratégicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C6 C7 C8 C9
		C10
		C13
		C15
		C16
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C8 C9
		C12
		C13
		C14
Aplicar técnicas presupuestarias para a planificación da actividade da empresa.	B1 B2 B3 B5 B8	C1 C3 C5 C6 C7
		C8
		C9
		C10
		C11
		C12
		C13
		C14
		C15
		C16
Construir un sistema de información para a toma de decisións.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8
		C9
		C10
		C11
		C12
		C13
		C14
		C15
		C16

Contidos

Tema

1. Introducción ao custo. Conceptos básicos
2. El comportamiento de los costes
3. O custo dos materiais
4. O custo de persoal
5. Os custos indirectos de producción
6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período
7. A producción múltiple: Producción común e producción conxunta
8. Os custos por ordes de traballo ou pedido
9. Os custos por procesos
10. O sistema de custos baseado nas actividades (ABC)
11. O sistema de custos variables
12. Os custos predeterminados. Orzamentos e estándares
13. Toma de decisións

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	35	65	100
Saídas de estudo	2	2	4
Lección maxistral	37	60	97
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	Descripción
Resolución de problemas	Proposta de exercicios en seminarios prácticos, con resolución guiada polo profesor e tras o previo desenvolvemento de casos similares por parte dos alumnos.
Saídas de estudo	Visitas a empresas para coñecer o seu proceso produtivo
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos más relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas	Nos seminarios prácticos, o alumno ten a posibilidade de resolver todas as dúbidas que poden xurdirlle no seu traballo en casa e na aula.

Avaliación	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia. Estas probas son presenciais.	65	B1 C1 B2 C3 B3 C5 B5 C6 B6 C7 B8 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias. Esíxese un nivel mínimo en teoría e en práctica da devandita proba para superar a convocatoria. Valorarase contido e forma da proba escrita.	35	B1 C1 B2 C3 B3 C5 B5 C6 B6 C7 B8 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Esta guía é aplicable en docencia exclusivamente presencial. A nota da avaliación continua terá vixencia para as convocatorias que dá dereito a matrícula de cada curso académico, aínda que a calificación final será a nota mais alta entre a valoración do exame final (100%) e a suma da evaluación continua (65%) e o exame final (35%). Na convocatoria de fin de carreira, o exame supondrá o 100% da calificación.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, a presencialidade total ou híbrida, os medios para traballar en grupo, etc.

Si no proceso de corrección das distintas probas de evaluación, incluida a final, o equipo docente o considerase necesario, poderase convocar ao alumnado afectado a ler e aclarar os contidos da proba realizada.

As datas e horarios das probas de evaluación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de evaluación publicadas na páxina web da facultade (<http://fccee.uvigo.es>).

Condutas inadecuadas ou pouco respectuosas para a convivencia na aula afectarán á valoración final.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratégica de Gestión**, Prentice Hall,

Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**, Delta,

Drury, C., **Management and Cost Accounting**, Chapman and Hall. Londres,

Buendía Carrillo, D.; García Meca, E., **Casos prácticos de Contabilidad de gestión**, Pirámide, 2016

Mowen, Hansen, Heitger, **Cornerstones of managerial accounting**, South-western Cengage Learning, 2014

Vacas Guerrero, C.; Bonilla Priego, M.J.; Santos Cebrián, M.; Avilés Palacios, C., **Contabilidad de costes**, Pirámide, 2019

Bibliografía Complementaria

Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**, Universidad pública de Navarra,

Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**, Pirámide,

AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**, AECA,

Mallo, C.; Rocafort, A. (Ed.), **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**, Profit, 2014

Ripoll, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, Profit, 2011

Horngren, CH. y otros, **Cost Accounting: a managerial emphasis**, Pearson, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Auditoría/V03G020V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito se imparte no 1º cuatrimestre do 4º curso e a profesora responsable é Silvia Ruiz Blanco.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dirección estratéxica internacional

Materia	Dirección estratéxica internacional			
Código	V03G020V01603			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Guisado González, Manuel			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Guisado González, Manuel Reyes Santias, Francisco Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	manuelguisado@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descripción xeral	O proceso acelerado de globalización do sistema económico mundial está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que se ven obrigadas, cada vez máis, a actuar nos mercados internacionais. Por eso, é preciso estudiar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias más adecuadas para fazer fronte a esta nova realidade. Entender e elexir a estratexia de entrada nos mercados exteriores, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos produtos ou servicios e analizar a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta asignatura.			
	Materia do programa English Friendly. Os/ as estudiantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliografías para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramiento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Interpretar as principais teorías do comercio internacional, dende os paradigmas clásicos ata os enfoques que tratan de explicar os fluxos do comercio internacional a partir das actividades que realizan as empresas	B1 B13	C5 C1 B2 B13	D1 D5 D1 D5
Distinguir as principais causas da aceleración internacionalizadora das empresas iniciada no século XX	B1 B2 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Identificar algunha das estruturas organizativas más frecuentes no terreno dos negocios internacionais	B1 B13	C3	D1 D5
Distinguir os factores relevantes que afectan á estratexia competitiva das empresas nos mercados internacionais	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Avaliar as distintas alternativas de entrada nos mercados exteriores: exportacións, acordos de cooperación e inversión directa	B1 B10	C5 C11	D1 D5
Sintetizar as peculiaridades específicas a ter en conta na dirección estratégica dunha empresa multinacional	B1 B10 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Demostrar o manexo dos conceptos teóricos adecuados para resolver e interpretar determinados problemas relacionados coa dirección de empresas internacionalizadas	B1 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema
TEMA 1. TEORÍA DO COMERCIO INTERNACIONAL
TEMA 2. XÉNESE DA ACELERACIÓN INTERNACIONAL
TEMA 3. O PROCESO BÁSICO DE INTERNACIONALIZACIÓN
TEMA 4. O PROCESO DE EXPORTACIÓN
TEMA 5. EXPORTACIÓN: PRODUCTIVIDADE EMPRESARIAL VERSUS PRODUCTIVIDADE NACIONAL
TEMA 6. SUBCONTRATACIÓN
TEMA 7. ALIANZAS ESTRATÉXICAS
TEMA 8. ESTRATEGIAS BÁSICAS DE MULTINACIONALIZACIÓN

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Lección magistral	18.5	0	18.5
Estudo de casos	22.5	15	37.5
Traballo tutelado	2.5	15	17.5
Exame de preguntas obxectivas	3	50	53
Proxecto	2.5	20	22.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a asignatura
Lección magistral	Exposición por parte do/a profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas, análise de situacións reais, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo/a alumno/a
Estudo de casos	Analise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución

Traballo tutelado	O/a alumno/a desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do/a profesor/a. O seu desenvolvimento pode estar vinculado con actividades autónomas do/a alumno/a
-------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do/a profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas, análise de situacións reais, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desarrollar polo/a alumno
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedimientos alternativos de solución
Traballo tutelado	O/a alumno/a desenvolve traballos e proxectos na aula baixo as directrices e a supervisión do profesor/a

Avaluación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Para poder optar á avaliación continua será necesario entregar varios casos resoltos. No caso de optar pola avaliación non continua, tamén se realizará un exame de carácter práctico. En ambos os dous casos esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media co resto de items	20	B1	C11	D1
			B2	C12	D2
			B5	C13	D3
			B8		D4
			B9		D5
			B10		
			B11		
			B13		
			B14		
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse varias probas para avaliar os coñecementos adquiridos sobre a materia durante o curso, probas que se referirán tanto aos coñecementos adquiridos a través da bibliografía de referencia, coma ao desarrollo e contido das clases. Esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media co resto de items	60	B1	C1	D1
			B2	C3	D5
			B10	C5	
			B13	C11	
Proxecto	Será necesario entregar un traballo ou proxecto realizado en grupo para avaliar os coñecementos adquiridos durante o curso. Esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media co resto de items	20	B1	C11	D1
			B2	C12	D2
			B5	C13	D3
			B8		D4
			B9		D5
			B10		
			B11		
			B13		
			B14		

Outros comentarios sobre a Avaluación

Para a superación da materia, hai dous sistemas de avaliación.

A avaliación continua: Neste caso, o/a alumno/a realizará varios exames parciais liberatorios teóricos. Para superarlo requírese unha puntuación mínima de 5 (sobre 10) e o peso destes exames na nota final será un 60%. O outro 40% da nota restante corresponderá á parte práctica, repartíndose a partes iguais entre a entrega de casos (20%) e a realización dun proxecto (20%). Neste caso, será necesaria unha puntuación mínima de 5 de 10 en cada parte para superar a materia.

Nos casos en que o/a alumno/a decidiu ir por avaliación continua e non superou a materia, pode presentarse aos exames oficiais para recuperar a(s) parte(s) que suspendera. Neste senso, gardarase a nota obtida durante o curso da parte que tivera superada, e so se presentará no examen do primeiro período coa parte que ten suspensa. Igualmente, manteranse as partes aprobadas para o examen do segundo período.

Para sucesivas convocatorias de cursos académicos posteriores non se gardarán as partes aprobadas.

Avaliación non continua: En todo caso, nas convocatorias oficiais, haberá un exame teórico final da materia que ponderará un 60% da nota. Neste caso, tamén será necesario entregar ese mesmo día ou con anterioridade un proxecto realizado de xeito individual que ponderará un 20%. O 20% restante corresponderá coa realización dun exame de carácter práctico e a entrega dos casos prácticos realizados polo alumnos de avaliación continua. É preciso obter una puntuación mínima de 5 puntos (sobre 10) en cada parte para poder facer a media.

Na convocatoria extraordinaria de Fin de carrera haberá un exame final que suporá o 100% da calificación.

As datas oficiais de exámenes poderán consultarse na web da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo <http://fccee.uvigo.es/es/>

As diferencias no método de avaliación que utilizan os centros da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo e a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo de Ourense obedecen á necesaria adaptación dos idénticos resultados de

aprendizaxe propostos e competencias á diferente organización de clases docentes empregadas por ambos os dous centros. En todo caso, as ponderacións exactas de cada proba daranse a coñecer ao principio de curso na plataforma de teledocencia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa**, Pirámide, 2002

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y política de la empresa**, Pirámide, 2003

Daniels, Radebaugh, Sullivan,, **International Business**, Pearson International Edition, 2015

Arteaga Ortiz, Jesús, **Manual de internacionalización**, ICEX, 2017

Bibliografía Complementaria

Guerras Martín, LA e Navas Lopez, JE, **La dirección estratégica de la empresa: teoría e aplicaciones**, Thomson, 2007

Hernández García, A, **Internacionalización y competitividad en la economía española: factores relevantes para la empresa**, Pirámide, 2010

Hill, CWL, **Negocios internacionales: competencia en el mercado global**, Mc Graw Hill, 2011

Verbeke, A, **International business strategy: rethinking the foundations of global corporate success**, Cambridge University Press, 2013

Cavusgil, Knight, Riesenberger, **International Business: The new realities**, Pearson, 2014

Griffin, Pustay, **International Business**, Pearson International Edition, 2007

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección estratéxica/V03G020V01503

Teoría da organización/V03G020V01505

Outros comentarios

Aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

A asignatura impártise tamén no PCEO Ade-Dereito en 5º curso, 2º cuatrimestre. O coordinador é o profesor Oscar García Álvarez

DATOS IDENTIFICATIVOS**Valoración de activos**

Materia	Valoración de activos			
Código	V03G020V01604			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Cabaleiro Casal, María José			
Profesorado	Cabaleiro Casal, María José			
Correo-e	mcasal@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Na materia valoración de activos o estudiante adquire coñecementos relativos aos activos financeiros, así como aos principais métodos e modelos para a súa valoración.			

Competencias**Código**

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacíons ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de trabalho
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuér e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C7	Posuér e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Posuér e comprender coñecementos sobre valoración	B1	C1
	B4	C7
	B13	C16
	B14	
Aplicar os coñecementos a posibles situacións profesionais.	B1	C1
	B2	C7
	B9	C11
	B11	C16
	B12	
	B13	

Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4
Transmitir información e resultados de valoración de activos	B4 B5 B6 B8 B10 B11 B13 B14	C16	D4 D5

Contidos

Tema

Introdución á valoración de activos financeiros

Valoración de activos de renda fixa

Carteiras de valores

Extensión dos modelos de valoración de activos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	17.5	20	37.5
Estudo previo	0	20	20
Resolución de problemas	5	30	35
Prácticas de laboratorio	17.5	30	47.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Explicación teórica dos contidos da materia.
Estudo previo	Busca, lectura e visualización vídeos explicativos, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Resolución de problemas	O alumno/a debe analizar e resolver os problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudio. Desenvolverase en aulas informáticas. Avaliación Continua

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	O estudiante pode acudir ás tutorías personalizadas, no horario establecido, para resolver todas as dúbihdas que teña en relación cos contidos tratados nas sesións teóricas.
Prácticas de laboratorio	

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma. Avaliación continua	20	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C7 C11 C16 D3 D4 D5
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolverase en aulas informáticas. Avaliación Continua	30		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valórarse que o alumno acade as solucións adecuadas, aplique rutinas e procedementos de transformación da información dispoñible e interprete os resultados. Avaliación continua.	50	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C7 C16 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes poderán optar pola avaliação continua (100% nota final) ou, de maneira alternativa, pola evaluación global de toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais (100% nota final).

Nas convocatorias oficiais o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames pódense consultar na Web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

As diferenzas entre sistemas de avaliação entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícanse pola necesaria adaptación a medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, 22, Pirámide, 2014

Cabaleiro Casal, M.J., **Valoración de Activos: Material didáctico de la asignatura**, 2022

Marín, M. y Rubio, G., **Economía Financiera**, 1, Antoni Bosch, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión bancaria/V03G020V01931

Enxeñaría financeira/V03G020V01922

Planificación financeira/V03G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Estatística: Estatística/V03G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

Decisións de investimento/V03G020V01402

Econometría/V03G020V01304

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Outros comentarios

Ao comezo de cada tema proporcionase a o estudiante a bibliografía e os recursos específicos necesarios para o adecuado seguimiento e desenvolvemento de o seu contido.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Dereito impártese no primeiro cuatrimestre do quinto curso. O profesor responsable é Francisco Xavier Martínez Cobas
